

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗДІЙСНЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 9 від 16 лютого 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Здійснення корпоративних прав
Викладач (-і)	Сіщук Ліліана Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	+38 (099) 705 – 63 – 79
E-mail викладача	liliana.sishchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu-2/</p> <p>Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.</p>

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є наукова доктрина і сукупність нормативно-правових актів вітчизняного та зарубіжного корпоративного законодавства, що регулюють відносини, які виникають при здійсненні майнових та немайнових корпоративних прав учасниками юридичних осіб корпоративного типу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Правова характеристика суб'єктивного корпоративного права як правової категорії. Теоретичні засади здійснення корпоративних прав.

Змістовий модуль 2. Способи та межі здійснення немайнових (організаційних) та майнових корпоративних прав.

Здійснення корпоративних прав є одним з правових інститутів, що регулює сукупність відносин щодо здійснення майнових та немайнових корпоративних прав учасниками юридичних осіб корпоративного типу. Здійснення корпоративних прав є важливою складовою корпоративного правовідношення, що потребує визначення правових засад і гарантій реалізації корпоративних прав в умовах адаптації вітчизняного корпоративного законодавства до права ЄС, становлення наукових та практичних підходів до формування корпоративної культури в компаніях та виведення правової свідомості учасників корпоративних відносин на новий високий рівень сприйняття правової дійсності в корпоративному секторі економіки. Необхідність вивчення зазначеної навчальної дисципліни зумовлено потребою формування у здобувачів вищої освіти знань про поняття здійснення корпоративних прав, про межі та обмеження при здійсненні корпоративних прав, про форми зловживання корпоративними правами учасниками підприємницьких юридичних осіб, про способи здійснення корпоративних прав. Вагомість знань із дисципліни «Здійснення корпоративних прав» обумовлюється необхідністю врахування особливостей організаційно-правової форми юридичної особи корпоративного типу, щодо якої учасник набуває корпоративні права з подальшою можливістю їх реалізації, а також знанням стану законодавчого та локального регулювання порядку та способів здійснення корпоративних прав учасниками цих юридичних осіб.

Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: Конституція

України, Цивільний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про інститути спільного інвестування», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про фермерське господарство», «Про ринки капіталів та організовані товарні ринки» та низка інших законів та підзаконних нормативних актів.

Навчальна дисципліна «Здійснення корпоративних прав» є складовою частиною підготовки фахівців з поглибленим знанням корпоративного права та управління. Засвоєння відповідних знань забезпечить формування у здобувачів вищої освіти навиків щодо надання правової оцінки ефективності застосування тих чи інших способів здійснення корпоративних прав у практичній сфері, застосовування відповідних принципів та гарантій здійснення корпоративних прав в умовах ведення бізнесу, розроблення (вдосконалення) договірних конструкцій та актів локального характеру, предметом яких є корпоративні права учасників юридичних осіб корпоративного типу, надання юридичної кваліфікації відносинам, що складаються з приводу здійснення корпоративних прав та застосування норм законодавства, що визначають способи здійснення корпоративних прав на практиці.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування і поглиблення знань про поняття суб'єктивного корпоративного права та його зміст, про теоретико-правові підходи до поняття здійснення корпоративних прав, про способи здійснення корпоративних прав та про колізії правового регулювання з цих питань з урахуванням окремих організаційно-правових форм юридичних осіб корпоративного типу.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування в здобувачів вищої освіти розуміння поняття суб'єктивного корпоративного права, засвоєння знань про особливості здійснення корпоративних прав учасників окремих організаційно-правових форм юридичних осіб корпоративного типу, формування навиків щодо практичного застосування норм законодавства, що визначають порядок та способи здійснення корпоративних прав.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність застосовувати закони формальної логіки та абстрактного мислення при аналізі наукових концепцій та норм чинного законодавства і судової практики;

здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях з питань здійснення корпоративних прав учасниками юридичних осіб корпоративного типу;

здатність до володіння навичками ділового спілкування на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології;

здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів;

здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу норм корпоративного законодавства України.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати в професійній діяльності положення вітчизняного корпоративного законодавства України та рекомендації і узагальнення судової практики з корпоративних спорів;

здатність до здійснення дослідницької діяльності на основі знання та критичного аналізу правових проблем здійснення корпоративних прав в юридичних особах

корпоративного типу, вміння обирати оптимальні методи дослідження, обробляти результати досліджень, аналізувати їх з урахуванням актуальних наукових і практичних джерел у сфері корпоративного права;

компетентність у загальнотеоретичних проблемах розкриття сутності суб'єктивного корпоративного права, питаннях нормотворення та правозастосування, глибоке розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні;

обізнаність щодо проблем гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС;

здатність розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру;

здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;

здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;

здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.

Програмні результати навчання:

здатність демонструвати знання та розуміння основних етапів становлення і розвитку корпоративного права і корпоративного законодавства України;

здатність демонструвати знання та розуміння проблематики реалізації корпоративних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу, механізму здійснення переважних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу;

здатність демонструвати знання та розуміння специфіки застосування правочинів у сфері здійснення господарської діяльності корпорацією, сутності корпоративних правочинів (щодо управління корпоративними правами);

здатність складати договори, якими опосередковуються відносини у сфері обігу корпоративних прав та їх тлумачити;

здатність правильно визначати природу правового спору та спосіб його альтернативного вирішення;

здатність кваліфіковано застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях щодо способів здійснення корпоративних прав учасниками юридичних осіб корпоративного типу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	081 Право	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Правова характеристика суб'єктивного корпоративного права як правової категорії. Теоретичні засади здійснення корпоративних прав

Тема 1. Поняття та правова сутність суб'єктивного корпоративного права	-	2	4
--	---	---	---

Тема 2. Теоретичні засади здійснення корпоративних прав	2	2	6
Тема 3. Межі здійснення корпоративних прав	2	2	6
Тема 4. Перевищення меж здійснення корпоративних прав	2	2	6
Змістовий модуль 2. Способи та межі здійснення немайнових (організаційних) та майнових корпоративних прав			
Тема 5. Способи та межі здійснення права на участь в управлінні підприємницькою юридичною особою	2	2	8
Тема 6. Способи та межі здійснення права на інформацію про діяльність підприємницької юридичної особи	2	2	8
Тема 7. Способи та межі здійснення майнових корпоративних прав	2	2	8
Тема 8. Здійснення учасниками підприємницької юридичної особи переважних прав	-	2	8
Тема 9. Здійснення управління корпоративними правами учасниками підприємницької юридичної особи	-	2	6
	ЗАГ.: 12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, яке затверджено Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту, протоколи № 5 від 28.02.2017 р., № 11 від 25 червня 2019 р., № 6 від 25 червня 2020 р., № 2 від 22 жовтня 2021 р., № 6 від 10 лютого 2022 р., № 3 від 30 листопада 2022 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf		
Вимоги до письмових робіт	Вивчення навчальної дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами вищої освіти однієї письмової модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodichni-materiali/		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття.		

	<p>Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 45 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 9, заокруглена до цілого.</p> <p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. п. 4.6.1., 4.6.2. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль – залік.</p> <p>Якщо здобувач виконав усі види робіт, передбачені Силабусом та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік).</p> <p>Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою за е-розкладом в письмовій, усній чи змішаній формі здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання).</p> <p>Перескладання проводиться у письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Заліковий білет охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Заліковий білет передбачає два питання теоретико-практичного характеру, термінологічне та практичне завдання. Два питання теоретичного і описового характеру оцінюються у 60 балів – по 30 балів за кожне питання, одне практичне завдання оцінюється у 30 балів. Термінологічне завдання охоплює визначення трьох понять, що оцінюється у 10 балів сукупно. Зміст залікового білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права.</p> <p>Максимальний бал за залікову роботу – 100. Отриманий в результаті здачі заліку бал заноситься у відомість успішності.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання здобувачами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором здобувача) – Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри - https://kcp.pnu.edu.ua/op-магістр/навчально-методичні-матеріали/</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського</p>	

національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Науково-практичний коментар судової практики з розгляду справ щодо корпоративних спорів та корпоративних прав / Васильєва В. А., Васильєва В. В., Вінтоняк Н. Д., Сіщук Л. В.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2022. 450 с. ISBN 978-617-8084-15-8

2. Науково-практичний коментар Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» / [В. А. Васильєва, В. В. Луць, Л. В. Сіщук та ін.]; за заг. ред. В. А. Васильєвої. Харків: Право, 2020. 336 с.

3. Корпоративне право крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 512 с.

4. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим корпоративних прав подружжя: монографія. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2021. 187 с.

5. Рекодифікація Цивільного Кодексу України: перспективи правового регулювання корпоративних відносин: Збірник наукових праць за матеріалами XIX Міжнародної науково-практичної конференції (24 вересня 2021 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2021. 171 с.

6. Зміни у корпоративному законодавстві в період дії правового режиму воєнного стану в Україні: Збірник наукових праць за матеріалами XX Міжнародної науково-практичної конференції (30 вересня 2022 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2022.

7. Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно-правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В., Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

8. Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 445 с.

9. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.

10. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.

11. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2018. 612 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику, розміщеному на сайті кафедри: <https://kcp.pnu.edu.ua/ор-магістр/навчально-методичні-матеріали/>

Викладач _____ Ліліана СІЩУК